

PAPER ZAARRETAN BEGIRA

Ara nun billatu dedan beste euskeraz idatzitako karta luxe samar bat. Ez da benetan aspaldi-aspalditakoa, baizik 1815-koa; ala ere me-rezi du oraingo letraz apaintzea eta inprentara bidaltzea.

Arritzekoa da gertatzen dana oietzaz. Bein baño geiagotan kon-turatu giñan Bidasoatik aruntzgo “merak” oi zutela andik onuntz idatzitako kartak euskeraz ipintzea; orixe bera egiten zuten gure “alkateak”, bañan *alderantziz*, erderaz beti berenak ipintzea.

Noiz sentituko dira “merak” gure “alkateak”?

Ara orain Urruñako meraren karta:

“Urrugnen Marchoaren 11an, 1815an.—Urrugnaco Mairac=Pas-sayaco Yaun alcatiari=Yauna=Errecibitu nuben bere demboran gau-den Urtharrillaren seyian escribatzeco ohoria eguin cinnautan lettra, ceinna baitcen nic orobat gauden abendoren 28an escribatu cintudana-ren errepusta, idi ebaxi baten suyetian herri huntan Aguerreco ya-biari, ceinna içatu baitcen hilla eta saldua çure hirico fornidores eta (puskatua) arguitan emana dioçu çure erran lettran entretenitu on-doan affera hortaz çure aintcinneco alcate yaunarequin ordena emana içatu cela erran den fornidorrei aguertceco idi haren contuba eta pa-gateco haren montanta ceinna passatu behar baitcinduben M. Ci-prienen escubetarát nic othoistu cintudan beçala icussiric ez cindubela çure promessa bethecten, yaun alcatia (puskatua) idiaren yabiar[i] escri-batu nautçun berriz galdeguiteco çure autoritatia behar den justicia holaco cassuban, letra hura eratuqui erremetituba içatu citçaitçun eta ene erreclamationia legitimoa cen arren ichiltassuna gardatu duçu ceinnac eguiasqui suprenitu bainau eta ceinna secular ez bainuben eguinnen holaco cassuban edo bertce cein nahi denetan ceinnetan ene laguntça baliatuco ahal baitçitçaitçun Gauçac estatu hortan cirelaric Aguerreco jaunac suffritcen çuben çor citçaisenaren escartias jdiarentçat eta bertce alde hortan sartu gabe çure ganat ethortceco eguin tuben biyayetaco despændiac alcate jauna nola Jose Vitorio eta franciscu

Goicoechia çure hirico fornidorrac ohoinça hortaco cohentac precio apalian erossi dutelaeran eta saldu questione den idia nola diot gauden asteasquenian hemengo mercatuban causitcen baitciren aguer araci nituben ene aintcinerat pagamendubaren galdeguiteco, bainnan arroçoin funti gabe (puskatua) batçuben gainnian ceinnen gatic pretenitcen baitute errecursa içatia idia saldu diotenaren ganat, galde eguin diotet eta contentatu nais pausa arastias M. Levallant herri huntaco habitantaren escutan berrehun pezetaco suma bat ide ebaxiac balio çuben arren hainitz guchiago dembora hartan, diru hori bere toquian egonen da Jaunalcatia, çuc erreguelatcen eta ordenatcen duçuinno cer pagatu behar duten salbo hequien errecursa ohoinnaren contra eta eguiasqui ungui urus bere burubac estimatu behar litu (puskatua) ceren ez dituzten perseguitcen eta ceren contentatcen diren hequien paga arastias batçubec eta bertciac merecitcen duten demboran crimaren handitassunaren arabera eta gure leguien arabera galerac.—Orai Jaun alcatia, galdeguiten dut çure justiciatic ceinna billatcen baitut dubela aspaldi erreguela deçaçun eta ordena Vitorio eta Goycoetchiari pagatciatz beriala nahiago ezbadute justician sar nadin hequin contra eta has deçadan affera bat ceinnac obligatuco bainau hequien guida arastias Bayonnarat erregueren Jaun Procuradoriaren aintcinerat ceinna ecin debecatuco baita hequien condemnatcetic gaztu handitarat eta dembora bateco pressondeguirat çure ganic dependitcen da hequiei desagradamendia ori evitatcia.—Offreitcen dazusquitçut Jaun alcatia, ene serbitçubac parte huntan eta salutatcen çaitut consideratione perfet batequin.—Balanqué—Maire.”

Alderazteko lanegatik,

FAUSTO AROZENA

